

Til lovforslag nr. L 150. Betænkning afgivet af Kommunaludvalget den 9. marts 1995

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om kommunale valg

(Ændringer vedrørende udlændinges valgret og valgbarhed)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til indenrigsministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Der er af to mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Venstres, Det Konservative Folkepartis og Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag og bemærker følgende:

Efter SF's opfattelse traf regeringen en forkert beslutning ved at stemme for direktivet.

Regeringens jurister har spidsfindigt påpeget, at direktivet ikke er i strid med Edinburg-afgørelsens bestemmelse om, at Danmark står uden for EU-statsborgerskabet. Men det er kun for spidsfindige jurister, at der er denne forskel. Ånden i lovforslaget er i strid med hensigten med det nationale kompromis.

Med dette lovforslag indføres forskelsbehandling for mennesker, som har varig opholdstilladelse, men hvis oprindelse er et tredjelands, sammenholdt med EU-borgere.

Efter SF's opfattelse er regeringen gået til kanten, hvor man næsten har droppet forbeholdet. Bortset fra denne indvending finder SF, at regeringen ved at acceptere direktivet samtidig har vist foragt for det kommunale selvstyre.

De danske kommuner og amter har mange opgaver, og de forskellige partier og lokallister i henholdsvis amtsråd og kommunalbestyrelser gør et stort arbejde for at få kommunerne og amterne til at fungere ud fra de holdninger, som vælgerne har vist ved valget. Med dette lovforslag tilkendegiver Folketingets flertal og regeringen i virkeligheden, at det danske kommunestyres demokratiske baggrund er ligegyldig.

Nu vil lovforslaget næppe få udenlandske statsborgere til at stemme, medmindre de er helt afklarede og kender til den kommune, de opholder sig i, og på landsplan er det ikke mange mennesker, det drejer sig om. Men signaleffekten er efter SF's opfattelse ikke specielt hensigtsmæssigt.

For at forhindre forskelsbehandling mellem EU-borgere og borgere fra tredjelands, har SF stillet ændringsforslag om, at mennesker fra tredjelands skal have samme mulighed, som her indføres. Mange af disse har et relativt langvarigt ophold bag sig i asylcentre og har derved fået et noget bedre indblik i det danske samfund end en tilfældig metalarbejder, som er her i en kort periode for at udføre et afgrænset stykke arbejde. Asylsøgere, som får varig opholdstilladelse, bliver her som regel i flere år. Det kunne tale for at udvide kredsen af borgere.

Tilsvarende gælder for mennesker, som bliver gift med herboende. Også de har en forventning om at skulle leve deres liv i Danmark. Den forskelsbehandling, de udsættes for ved dette lovforslag, er urimelig.

SF indstiller derfor lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med ændringsforslag nr. 2 og 4.

Ændringsforslag

Til § 1

Af et *mindretal* (SF):

1) *Nr. 1* affattes således:

»1. § 1 affattes således:

»§ 1. Valgret til kommunalbestyrelsen, herunder Borgerrepræsentationen i Københavns Kommune, og amtsrådet har enhver, der på valgdagen er fyldt 18 år og har fast bopæl i kommunen henholdsvis amtskommunen, medmindre vedkommende er umyndiggjort med retsvirkning i Danmark.«

Af et *mindretal* (SF og FP):

2) *Nr. 2* udgår.

Af et *mindretal* (SF):

3) I den under *nr. 3* foreslåede affattelse af § 3 udgår ordene »og betingelse vedrørende varigheden af forudgående fast bopæl i riget«.

Af et *mindretal* (SF og FP):

4) *Nr. 4* udgår.

Bemærkninger

Til nr. 1

Ændringsforslaget har til formål at ligestille mennesker med fast opholdstilladelse i Dan-

mark, som kommer fra tredjelande, med borgere fra EU-landene og de nordiske lande.

Der er tale om flygtninge med asylret samt mennesker, som er familiesammenført.

Ved de kommunale valg den 16. november 1993 udgjorde antallet af de udenlandske vælgere 97.694. Såfremt valgretsbetingelserne havde været udvidet i overensstemmelse med ændringsforslaget, ville antallet af udenlandske statsborgere blandt vælgerne have udgjort ca. 135.400.

Til nr. 2 og 4

En del af mindretallet (SF) begrunder ændringsforslagene således:

Ændringsforslagene er konsekvenser af ændringsforslag nr. 1.

En anden del af mindretallet (FP) begrunder ændringsforslagene således:

At EF-borgere skal have lov til at stemme ved de kommunale valg er forståeligt. Men at det i praksis betyder, at de pågældende borgere også kan stemme i deres respektive EF-hjemlande, synes derimod helt uforståeligt.

Den såkaldte gensidighedsregel, der giver borgerne fra tredjelande stemmeret ved de kommunale valg, er direkte udansk, og det er set i lyset af dette, at Fremskridtspartiet foreslår, at de paragraffer udtages, som giver en sådan urimelig udvidelse af antallet af stemmeberettigede ved de kommunale valg i Danmark.

Til nr. 3

Ændringsforslaget er en konsekvens af ændringsforslag nr. 1.

Klaus Hækkerup (S) fmd. Erling Christensen (S) Poul Erik Dyrhund (S)

Holger Graversen (S) Ole Stavad (S) Anne Baastrup (SF) Vibeke Peschardt (RV)

Dorte Bennedsen (S) Villy Søvnald (SF) Else Winther Andersen (V) Helge Sander (V)

Mariann Fischer Boel (V) Hans Christian Schmidt (V) Torben Rechendorff (KF)

Bendt Bendtsen (KF) Henriette Kjær (KF) Poul Nødgaard (FP) nfmd.

Enhedslisten og Centrum-Demokraterne havde ikke medlemmer i udvalget.